

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.628/2016/8.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Dudás Márta ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Bacsó József ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítása
és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.295/2015/14.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.2327/2013/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.295/2015/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A 144.600 (egyszáznegyvennégyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes úszómester munkakörben dolgozott az alperes jogelődjénél, a SZ.GY.A.Á.I.-ban. A munkáltatói jogkör-gyakorlója fegyelmi eljárást indított vele szemben a közalkalmazotti jogviszonyával összefüggő vétkes kötelezettségszegés alapos gyanúja miatt a tanuszkodában 2010. január 21-én bekövetkezett balesettel összefüggésben. Egyidejűleg a fegyelmi eljárás lezárásáig a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban Kjt.) 48. § (1) bekezdésére utalással az állásából felfüggesztette, és a felfüggesztés idejére „készenléti díjának 50 %-ának” visszatartásáról rendelkezett. 2010. január 27-én a fegyelmi eljárást a Kjt. 47. § (7) bekezdés b) pontja alapján felfüggesztette.
- [2] A munkáltató 2012. október 12-ei levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy a fegyelmi eljárás a Kjt. módosítása miatt megszűnt. Felhívta arra, hogy a továbbiakban megbeszélés céljából keresse őt meg az iskolában 2012. október 15-én 10.00 órakor. Ekkor jelen volt a felperes és a munkáltatói jogkör-gyakorló G.GY. tanuszkodavezető igazgató-helyettes a felperes felettese, és Sz.L. igazgató-helyettes. Felmerült, hogy amennyiben a felperes jogviszonya fennmarad, úgy erkölcsi bizonyítványt kell hoznia. Másnap a felperes a munka felvétele céljából a munkáltatói jogkör-gyakorlójánál jelentkezett, aki az uszodavezetőhöz irányította. Nem állították munkába azzal, hogy balesetvédelmi oktatáson kell részt vennie. Másnap a felperes munkavédelmi-balesetvédelmi oktatásban részesült, amit aláírásával igazolt. 2012. október 18-án a felperes ismételt megjelent a munkahelyén, és akkor a visszatartott illetménye kifizetését kérte, amit a munkáltatói jogkör-gyakorlója nem talált indokoltnak, ezért az igényt megalapozó jogszabály megjelölésére hívta fel.
- [3] Az igazgató ezt követően 2012. október végén tudta felvenni a kapcsolatot a felperessel, amikor telefonon az üzemorvosi vizsgálaton való megjelenésre szólította fel. A felperes 2012. október 30-án ezen részt vett, az üzemorvos az elsőfokú munkaköri orvosi alkalmassági véleményt számára kiállította.
- [4] Felszólításra a felperes 2012. november 5-én reggel 7 óra 30 perckor az intézményben megjelent, ahol az igazgató betegsége miatt a helyettese fogadta. A munkába állításáról nem intézkedett, az orvosi alkalmassági véleményt tőle nem kérte, a felperes azt számára nem is adta át. Az igazgató-helyettes a felperest szabályzatok átolvasására hívta fel, aki ezt méltatlannak érezte, ügyvédjével távozott, majd írásba foglalta a rendkívüli lemondását, amelyet másnap adott postára.
- [5] 2012. november 6-án az alperes felszólította a felperest, hogy 2012. november 8-án reggel 6 órakor a munkahelyén munkakezdés céljából jelenjen meg. Arra is felhívta a figyelmét, hogy a

munkavédelmi felszereléseit még nem érkeztek meg, ezért olyan feladatot, amelyhez előírás szerint ezek szükségesek, átmenetileg nem végezhet. A felperes ezen a napon rendkívüli lemondással élt. 2012. november 10-én kelt kísérlével az alperes jogelölde határozatot küldött, amelyben a megszűnés módjaként rendkívüli lemondást tüntetett fel azzal, hogy a jogviszonyban töltött idő számításánál és az ahhoz kapcsolódó jogosultságok elbírálásánál úgy kell eljárnia, mintha a közalkalmazotti jogviszony a felmentési idő leteltével szűnt volna meg. A megszűnés időpontjaként az irat 2012. november 5-ét határozta meg, és tartalmazta azt is, hogy a felperesnek végkielégítés nem jár.

- [6] Az alperes jogi képviselője 2012. november 19-én levelet intézett a felperes jogi képviselőjéhez jelezve, hogy a munkáltató nem ismeri el a rendkívüli lemondás jogszerűségét, az abban foglalt anyagi igényeket ezért teljesíteni nem hajlandó.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a keresetében rendkívüli lemondása jogszerűségének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Ezen túlmenően 2012. július 1. és 2012. november 5. közötti időtartamra ki nem fizetett illetmény címén 261.084 forintot igényelt, valamint a visszatartott 50 %-os illetmény megtérítését is kérte.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását és viszontkeresetében kártérítésként 1.759.258 forint megfizetését igényelte, utóbb ettől elállt.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.2327/2013/15. számú ítéletével a keresetnek részben helyt adott, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek visszatartott illetmény címén bruttó 1.710.451 forintot és kamatát, ki nem fizetett illetmény címén 241.000 forintot és kamatát. Egyebekben a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest perköltség viselésére rögzítve, hogy az eljárási illeték az államot terheli.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a munkáltató a felperes rendkívüli lemondását nem fogadta el, az abban foglaltakkal nem értett egyet, és ezt a felperes jogi képviselőjével közölte is.
- [11] A bíróság a felperes által megjelölt okokat nem tartotta súlyos gondatlansággal elkövetett, jelentős mértékű kötelezettségszegéseknek, és a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt sem tudta rögzíteni, hogy a munkáltató olyan magatartást tanúsított, amely lehetetlenné tette a felperes közalkalmazotti jogviszonyának fenntartását.
- [12] A bíróság megállapította, hogy a munkáltatónak erre kötelezettsége volt, és így joggal várta el, hogy a felperes egy hosszán tartó távollét után átessen az egészségügyi vizsgálaton, illetve a

munkáltatónál hatályban lévő munkavédelmi-tűzvédelmi szabályokat tanulmányozza. Az alperes a munkavédelmi ruhát is megrendelte, és mindezek megléte után állhatott volna a felperes munkába.

- [13] Az alperes a felperes számára a felfüggesztés idején visszatartott 50 %-os illetményt nem fizette ki, de a bíróság ezt nem tartotta súlyos gondatlansággal elkövetett jelentős mértékű kötelezettségszegésnek, hiszen erre vonatkozó rendelkezést jogszabály nem tartalmaz.
- [14] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.295/2005/14. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta és a felperest másodfokú perköltség viselésére kötelezte. Kimondta, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.
- [15] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette, és azt fogadta el ítélezésének alapjául.
- [16] A fegyelmi eljárásban a munkáltatónak jogszabályi lehetősége volt az eljárás és a felperes állásából való felfüggesztésére, illetménye egy részének visszatartására. Az ezzel kapcsolatos intézkedéseket a felperes akkor, és a munkába állítása iránti munkáltatói intézkedésekig tudomásul vette. Büntetőjogi felelősségét a bíróság 2012. szeptemberében a fegyelmi eljárás alapjául is szolgáló cselekmények kapcsán megállapította. A felperes a fegyelmi felelősségre vonás alól a jogszabályváltozás folytán mentesült, egyéb szankciót pedig a munkáltató vele szemben a rendelkezésére állt jogvesztő határidőn belül nem alkalmazott. A büntetőeljárás befejeződése után 2012. október 10-étől kezdődően a munkába állása érdekében intézkedett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ettől számítottan 2012. október 5-éig, a rendkívüli lemondásig olyan hosszú idő semmiképpen sem telt el, hogy az a felperes indokolatlan bizonytalanságban tartásaként lett volna értékelhető.
- [17] A foglalkoztatási kötelezettség megszegése sem történt, mivel a munkáltató a munkavégzés megkezdése érdekében tett lépéseit a perben bizonyította, annak ellenkezőjére, a foglalkoztatás szándékának hiányára konkrét adat, bizonyíték nem állt rendelkezésre. A munkáltató 2012. november 6-ai utasítása is csak olyan feladatok elvégzését tiltotta volna átmenetileg, amelyhez munkavédelmi felszerelés lett volna az előírás. Az egyéb szükséges intézkedéseket a munkába léptetésére a felperes lemondásakor már megtették. Nem értékelhető a munkáltató terhére, hogy 2012. november 5-én az üzemorvosi igazolást a felperes nem adta át, arra külön kérés nélkül is lehetősége, sőt kötelessége lett volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” kérte annak megállapításával, hogy a rendkívüli lemondás jogszerű volt. A Kjt. 29. § (3) bekezdése alapján nyolc havi átlagkereset címén 964.000 forint és annak kamata,

végkielégítés címén 1.928.000 forint és annak kamata megfizetését igényelte első- és másodfokú, valamint felülvizsgálati eljárási költségeinek alperes általi viselése mellett.

- [19] Érvelése szerint a munkáltató alapvető kötelezettsége a közalkalmazottakra is vonatkozóan az Mt. 51. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló munkaszerződés és munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerinti foglalkoztatása, továbbá a munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása.
- [20] A jogerős ítélet rögzíti, hogy a „büntetőeljárás befejezésétől, 2012. október 10-étől 2012. november 5. napjáig (a rendkívüli lemondás közléséig) olyan hosszú idő nem telt el, hogy az indokoltan bizonytalanságban tartásként lett volna értékelhető". Ezzel az ítélet megsértette a Kjt. 91. §-ában foglaltakat, amely alapján 2012. július 16-áig kellett volna a fegyelmi eljárást megszüntetni és felmentésről vagy munkába állásról dönten. Ezen határidő elmulasztása 3 hónapnak felel meg. A hivatkozott törvény nem tette lehetővé a büntetőeljárás jogerős befejezésének kivárását.
- [21] A Kjt. 29. §-a szerint a rendkívüli lemondásnak akkor van helye, ha a munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy olyan magatartást tanúsít, amely a közalkalmazotti jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Az alperesnek az a magatartása, hogy a „továbbiakat meg kívánta beszélni”, nem azonosítható a munkáltató foglalkoztatási kötelezettségének teljesítésével. Az alperes ellenkérelmének indokai ezért a felperessel szemben alkalmazott felmentésként lett volna felhozható, jelen perben azonban erre hivatkozni nem lehet.
- [22] A Kjt. egyértelműen előírja, hogy mik a rendkívüli lemondás jogkövetkezményei, azokat vagy együttesen kell alkalmazni, vagy jogszerűtlenségre hivatkozva mindegyikét mellőzni. Az alperes azonban a rendkívüli lemondást elfogadta, az előírt jogkövetkezmények közül egyet alkalmazott, azonban a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének időpontja meghatározásával a munkáltató más jellegű jogi következményekkel nem számolt (szolgálati idő, járulék fizetési kötelezettség, felmentési időre járó illetmény). A felülvizsgálni kért ítélet megsértette az Mt. azon rendelkezését is, hogy a munkáltató a személyesen közölt rendkívüli lemondás vitatását érvényesen nem közölte, a perben eljáró jogi képviselővel az alperes jogi képviselőjének közlése érvényesnek nem tekinthető.
- [23] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [25] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a

felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

- [26] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont]. Ebből következően a jelen eljárásban kizárólag azon felülvizsgálati érvelés volt értékelhető, amely megfelelt ezen előírásoknak.
- [27] A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként a Pp. 206. §-át nem jelölte meg, így a jogerős ítéletben rögzített tényállás volt irányadó, és a bizonyítékok téves értékelésének meghatározására nem volt mód.
- [28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Kjt. 91. §-ának megsértésére hivatkozással állította, hogy 2012. július 16-áig meg kellett volna a fegyelmi eljárást szüntetni, és a felmentéséről vagy a munkába állásáról dönten. A törvény nem teszi lehetővé a büntetőeljárás jogerős befejezésének „bevárását”. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezzel összefüggésben azt kellett vizsgálni, miszerint a munkáltató tanúsított-e olyan magatartást, amely a jogviszony fenntartását lehetetlenné tette (Kjt. 29. §).
- [29] A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül rögzítette, hogy a munkáltatónak jogszabályi lehetősége volt a fegyelmi eljárás megindítására és az illetmény egy részének visszatartására, amit a felperes maga sem vitatott, azt tudomásul vette. Az, hogy a munkáltató a fegyelmi eljárás megszűnését követően a felperest csak 2012. októberében tájékoztatta erről, valamint a munkába lépés lehetőségéről, nem tekinthető lényeges kötelezettségszegésnek figyelemmel arra, hogy ezen időre is illetményfizetési kötelezettsége fennállt.

- [30] Azon alperesi magatartás sem volt jogszabályba ütköző, hogy a felperes hosszabb idejű munkából való távolmaradására tekintettel elrendelte orvosi alkalmassági vizsgálatát, erkölcsi bizonyítványt kért tőle, illetve munkavédelmi oktatáson való részvételre kötelezte. Az, hogy a foglalkoztatás körülményeiről tárgyaltak a felek, jogellenes magatartásként nem értékelhető, az alperes foglalkoztatási kötelezettségének kívánt ezzel is eleget tenni.
- [31] A felperes a felülvizsgálati kérelmében változatlanul állította, hogy a munkáltató a rendkívüli lemondást elfogadta, az előírt jogkövetkezmények közül azonban csak egyet alkalmazott, másokkal nem foglalkozott. Ugyancsak sérelmezte, hogy a rendkívüli lemondás vitatását a felperessel illetve a jogi képviselőjével az alperes nem közölte, ami jogsértő. A felülvizsgálati kérelem ezen részében a felperes jogszabálysértést nem jelölt meg, így ezen érveivel nem volt mód foglalkozni a felülvizsgálati kérelem korábban már részletezett követelményeinek elmulasztása miatt [Pp. 272. § (2) bekezdés, 1/2006. (II.15.) PK vélemény].
- [32] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [33] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért a perköltségről határozni nem kellett a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése szerint.
- [34] A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.
- [35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. június 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró